

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

614.84

Szerző:

Cím: Tűzoltók között — a jubileum után

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

Forrás:

Népszava

Bp.

(Helv)

1920 IV/9

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Tűzoltók között — a jubileum után.

* *
A fővárosi tűzoltóság helyzete. — Kevés a tűzoltó. — Élet a laktanyákban. — A 48 órás szolgálat. — A 60 lírás csizma.

Ismerjük őket: ha szól a tűzjelző csengője, pár pillanat alatt fölkapnak szerkocsijaikra és rohannak a veszedelem színhelyére. Ha toporzékoló lovaikkal vagy sivató automobilon végigrobognak az utcákon, a legközömbösebb ember is utának fordul. Fényesgombu egyenruhájukkal, oldalukon a kis baltával, ők a legszébb és a leghasznosabb fegyvernem a katonák között. Mert katonák ők és ellenségük, a tűz, van olyan veszedelmes, mint az emberi ellenség és amikor harcba szállnak ellene, sajnos, itt is történnek sebesülések, sőt halálosak is. Életük veszélyeztetésével milliókat érteket mentenek ki a lángnyalábok közül és azt gondolni az ember, hogy veszedelmes és fáradságos munkájukért legalább a tisztességes megélhetés lehetőségét biztosítják nekik, de az ellenkezőjéről győződünk meg.

A főrségen.

A Kinn-utca és a Dologház-utca sarkán van a fővárosi tűzoltóság központi laktanyája. Nagy, emeletes kaszárnyaszerű épület, hatalmas kapukkal. Innen indul ki az intézkedés a szolgálatbeosztás és egyéb rendelkezések dolgában. Tágas udvarán kocsiszínek, amelyek alól kacsilognak a ragyogó szerelvények, mellettük istálló a lovak számára. Bent az épületben irodák, ügyeletes szobák. Két meglehetősen nagy szoba, mintegy harminc-harminc ágygal, a legénység szolgálati helyisége. Példás rend és tisztaság mindenütt, de a helyiségek ridegek. Kaszárnyaszerűek, esendőrlaktanyákra emlékeztetők. Itt töltik el a tűzoltók az egyfolytában való 48 órás szolgálatukat, amely idő alatt állandó készenletben vannak és a laktanyát nem szabad elhagyniok.

Dél van, főlváltás ideje, akiknek letelt a szolgálatideje, mennek hazafelé. Csöndesen pakolnak, jószabásu magyar arcon meglátszik a kimerültség, de mintha nem nagyon sietnének hazafelé. A sorosak jönnek befelé. Kezüikben kis táskák, csomagok, a szolgálati időre való ételkészlet van bennük. — nagyon kicsiny

csomagok...

Mit mondanak a tűzoltók.

Érdeklődtünk, elég-e ennyi ételkészlet 48 órára?

— Hát kérem — feleli a Kérdezőt, szép bajszu, derek szál ember —, bizony nem elég, de mit csináljunk. Odahaza is enni kell, öten vagyunk és ha többet hozok el hazulról, nem jut a gyerekeknek... A múlt héten volt 12 éve, hogy tűzoltó vagyok és 730 koronát kapok egy hónapra, ebbe benne van a csizmapénz is...

A többiek bölintgatnak hozzá és amikor megmondjuk, hogy irni akarunk róluk, mindnyáian heszéli kezdenek. Nem ideges, panaszkodó szíránközéssel, hanem a magyarságot jellemző fölényes nyugodtsággal mondják el sorsukat. A legnagyobb panasz természetesen a szolgálati idő fölemelése ellen van.

— Tetszik tudni, nehéz a mi helyzetünk. Amíg 24 órá volt a szolgálati idő, addig csak tűrhető volt. Kényelemtől persze akkor sem lehetett szó. Minden nap délelőtt kétszer két óra gyakorlat a szerelvényekkel, fél óra elméleti oktatás, délután pedig szintén két óra gyakorlat és mástól óra oktatás. Ha pedig valaki ezeket elmulasztja vagy a szolgálatból elkiesik, büntetésül a szolgálati idejét meghosszabbítják. Ezenkívül szabadidő alatt el kell látni a színházak, mulatók őrszolgálatát is, amiért most ceetenként 25 koronát fizetnek és mostanában sokszor két ilyen szolgálatot is vállalunk, hogy a fizetésünket ezzel is pótoljuk. A 48 órát azonban nehezen bírjuk. Amikor meghaltottuk, hogy a szolgálati időt a duplájára emelik, küldöttségileg mentünk a polgármester urhoz, aki megígérte, hogy a szolgálatunk nem lesz súlyosabb, de néhány nap múlva mégis elrendelték. Napiparancsban hirdették ki és tudomásul adták, hogy akinek nem tetszik, elmehet.

Arra a kérdésre, hogy szereltek-e le sokan a szolgálati idő fölemelése óta, ezt felelték:

— Amikor kihirdették, a legénység közül sokan, különösen a fiatalabbak, megfogadták a tanácsot és leszereltek. Mi, akik legnagyobb részben 15–20 év óta szolgálatunk, zivósen maradnánk, de nem tudjuk, kibírjuk-e... Most

nehezen megy a dolog. Nemrég is három helyen volt egyszerre tűz, a Soroksári-uton, a Pozsonyi-uton és Kelelendőn, ahol a katonai ruházat gyulladt ki. Itt másfél millió értékű gyapjúruha lett a lángok martaléka — hiába, kevesen voltak...

A 120 ember leszerelése után az illetékes körök is belátták, hogy ilyen viszonyok mellett a fővárosi tűzbiztonságát veszedelem fenyegeti és megindították a tűzoltók toborozását. A falvakban és a katonaság között is keresték, ki akar tűzoltó lenni, de eddig nem igen akadt jelentkező. A fajúsiak azt mondják, nem mennek Pestre éhezni és ha egykettő érdeklődik is, amikor megtudja a föltételeket, nem vállalkozik rá.

A fizetés.

Mostanában minden fixfizetésű ember panaszkodik, hogy a fizetéséből nem tud megélni. A tűzoltók azonban a mostani súlyos viszonyokhoz mérten valóban keveset kapnak. A tűzoltó járandósága a következő:

Evi 1200 korona alapfizetés,
.. 1300 .. drágasági pótlék.
.. 400 .. lakbér és
.. 150 .. csizmapénz.

Az előléptetés évi 300 korona pótléket jelent (12 évi szolgálat után a lakbér 100, 17 évi szolgálat után 200 koronával emelkedik).

Élelmezés, ruházat.

Erre vonatkozóan azt a fölvilágosítást kaptuk, hogy a tűzoltók semmiféle élelmezési kedvezményben nem részesülnek. A kenyeret, lisztet, krumplit ugyan rendszeren megkapják, de csak a jegyre szóló mennyiséget és a rendes hatósági árban. Természetes, hogy az élelmiszerek mai uzsoraárát nem tudják megfizetni és családjukkal együtt nélkülöznek. Kérték az illetékes köröket, hogy bent a laktanyában rendezzenek be étkezéseket számukra, de azt válaszolták nekik, étkezzenek a hatósági konyhákban. Ez azonban a szolgálati beosztás miatt lehetetlen. Mivel csak nagyon kicsiny csomagokat hozhatnak otthonról (a már föntemlített okok miatt), a szolgálati idő vége felé bizony éheznek. Nem ritkaság az sem, hogy némelyek rosszul lesz szolgálat

Ruhát természetben kapnak. Az elkakadt ruhát be kell szolgáltatni és annak ellenében másikat adnak. Ezzel nem sok baj volna, de annál több a csizmával. Az évi 150 korona csizmapénzből honnan vegyenek csizmat, pedig ez fontos volna. A multkor kihirdették, hogy akinek csizma kell, kaphat, csak fizessen be 60 — olasz lírát... Természetes, nem akadt vásárló, honnan vegyék ezt az összeget?... Kérlemeztek házi csizmajavítóműhely felállítását — már régen megígérték... Most sokan járnak bakancsban, nem volna szabad, de elnézik. Amint megyünk kifelé a kapun, megfog egy tűzoltó, aki a lovak mellé van beszáva és elpanaszolja, hogy milyen nehéz a helyzete. Reggel 5 órától késő estig annyi ideje sincsen, hogy megmosakodjék, mivel háromnegy ló jut egy emberre.

— Valóban nehéz a helyzetünk, mondja örmesteri rangban levő tűzoltó, aki kikisért. Huszonhat éve, hogy tűzoltó. Amikor kiértünk a kapun, láttuk az arcán, hogy szeretne még mondani valamit. Kértük, beszéljen valamit az ötvenéves jubileumi ünnepélyről.

— Nem volt ott semmi kérem — legyint a kezével — esett az eső és má két óráig álltunk fészes állásban. Amikor vége volt ennek, mindenkinek adott pár vörstől és egy üveg sört... Hanem valami mást kérdeznék? — és itt óvatosan körüljézett, aztán mondta: — Azt mondják, a biztosító társaságok valami pénzt adtak a számunkra...

Amikor elbucszunk tőle, megígértük, ha csak lehet, utána nézünk ennek is.

A kerületi őrségek.

Ami legelőször szemünkbe ötlött, hogy minden kerületi őrségnek a kapuján kis cédula van: „Tűzoltók fólvetetnek.“ Mäskülönben ugyanaz a kép, mint a főőrségen. A IX. kerületben örmester informál a helyzetről. Szépszal ember, hatalmas bajusszal.

— Már 25 éve szolgálók, de ilyen boldog világot nem láttam — mondja. — Ma ez a baj, holnap meg más, mindig bolygatják az embert valamivel. Tessék elhinni, nagyon megunták...

A VIII. kerületi őrség megszűnt, de a kapun

a fólhívás, hogy „tűzoltók kerestetnek“ most is ott van.

Egy tűzoltótisztánél.

Fölkerestünk egy tűzoltótisztát is, hogy megkérdezzük az ő véleményét is a helyzetről. Csak a felesége volt otthon, aki szívélyesen helyet kínált. Amint mondta, minden pereben varja a férjét. Rendes kétszoba-konyhás lakás, amelyen meg meglátszik a tisztviselők régi, tirthető helyzetének nyoma. A pamlagon bájos kisfiu ugrándozik.

— Bizony, nehezen élünk — mondta az asszonyka. — Abból az 1200 koronából, amit a férjem havonta hazahoz, még 10-ig sem tudok kijönni. Eddig még volt mit eladogatni, de ezután nem tudom mi lesz. Nekünk ugyan szerencsénk, hogy egy gyermekünk van, de ahol többen vannak... A férjem most szabadnapos, de azért mindig van szabadgálni valója akkor is.

A férj is hazaérkezik, köpönyege alól két kenyeret vesz elő és leteszi az ebédlőszekrényre. Szívélyesen, de nagyon óvatosan beszél:

— Ami a szolgálati időt illeti, erre csak azt mondhatom, hogy ebben az ügyben a tisztikar véleményét nem kérdezték meg. A tűzoltóság létszáma ma valóban kevés, de a szolgálat miunket is meglehetősen igénybevesz. A mi beosztásunk 24 óra szolgálat, 24 óra küszonlet — amikor olyan helyen kell tartózkodnunk, hogy tűz esetén telefonon értesíthessenek — és 24 óra szabadidő. A szabadidő alatt azonban el kell látni a tűzrendészeti vizsgálatot a malmokban és egyéb helyeken.

Megkérdeztük, mit tud a biztosító társaságok által adományozott pénzről.

— Nem hivatalos uton értesültem arról, hogy a biztosító társaságok valóban adtak, úgy hallottam, 100.000 koronából a tűzoltó legénység részére. Amint tudom, ebből az összegből alapítványt csinálnak a legénység számára, de a részleteket nem ismerem.

Amikor azt a kérdést intéztük hozzá, hogy a 60 lírás csizmából nem vásárolt-e, csodálkozva nézett ránk.

— Honnan vegyek ennyi pénzt, hiszen másra sem tellik a fizetésemből.

Ilyen a fővárosi tűzoltóság mai helyzete. Akiknek módjukban van, segítsenek raituk, mert ezek a derék emberek megérdemlik.